

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/118/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207214
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122207214.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

6

19Csp/118/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711 o primerané finančné zadostučinenie 1.200 Eur, takto

rozhodol:

5

19Csp/118/2022

- I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

3

19Csp/118/2022

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 16.08.2022 domáhal voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.200 eur s odôvodnením, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 11Csp/19/2022 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný v uplatňovanom nároku, o čom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 06.05.2022, spisová značka 11Csp/19/2022,

ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.02.2022, a ktorým súd určil za neprijateľné dve zmluvné podmienky v Zmluve o poskytovaní spotrebiteľského úveru zo dňa 16.12.2017 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Výšku primeraného finančného zadostučinenia považoval za primeranú vo výške 1.200 eur, teda za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú žalovaný používal v zmluve, žiadal zadostučinenie vo výške 600 eur.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a poukázal na to, že zmluvný vzťah založený predmetnou zmluvou zanikol ku dňu 17.09.2008, kedy došlo zo strany žalobcu ako dlžníka k úhrade poslednej splátky úveru, a teda žalobca aj napriek tomuto inicioval po takmer 14 rokoch žalobou súdne konanie o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Poukázal na článok 5 Civilného sporového poriadku, že sa v danom prípade jedná o zjavné zneužitie práva zo strany žalobcu, ukázkový príklad umelého a simulovaného konštatovania neprijateľnosti zmluvných podmienok, účelovo využívaným na dosiahnutie neprimeraného finančného prospechu priznaním primeraného finančného zadostučinenia. Namietal spornosť uplatnenej výšky primeraného finančného zadostučinenia, ktorá je v rozpore s požiadavkou primeranosti s tým, že žalobca ani len v žalobe neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie takejto výšky primeraného finančného zadostučinenia.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11Csp/19/2022 ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 02.02.2022 žalobca podal na tunajšom súde voči žalovanému žalobu o určenie neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 16.12.2017., ktoré konanie sa viedlo pod sp. zn. 11Csp/19/2022.

4.1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 06.05.2022, č. k. 11Csp/19/2022 - 80, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.05.2022 súd rozhodol, že:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, zo dňa 16.12.2007, uvedená v časti C) Úverová karta: v znení:

„Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania, a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5% mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B).“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, zo dňa 16.12.2007, uvedená vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru v časti III.-4. Splácanie úveru, v bode III. 4.-1., v znení:

„Cetelem splátku použije na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru (ďalej len „SP“), vrátane čiastky určenej na úhradu poisťného, pokiaľ je klient poistený, a splátku príslušnej časti úverovej istiny.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

4.2. Z odôvodnenia tohto rozsudku súd zistil že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 16.12.2007 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorá zmluva je veľmi stručná, a je v nej uvedené iba, že žalobcovi sa poskytuje klasický úver vo výške 20.394 SK, ktorý mal splatiť deviatimi mesačnými splátkami po 2.266 SK, teda celkovo 20.394 SK. Prvá splátka bola splatná 15.01.2008 a v zmluve je uvedené aj RPMN vo výške 0 %.

4.3. Na príslušnom formulári Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru v jej pravej časti bola predtlač textu okrem iného časť C Úverová karta v znení, v ktorom mal v tomto konaní žalobca žiadať, aby ho spoločnosť Cetelem Slovensko a.s. zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca. Poskytla mu úverový rámec vo výške 20.000 SK a vydala Úverovú kartu na jeho meno. Zároveň zobral na vedomie, že jeho žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a v priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu,

môže Cetelem Slovensko a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na neustanovenú nižšiu výšku.

4.4. Zároveň sa zaviazal splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % z jemu poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak a to i telefonicky. Súhlasil zároveň s platbami uvedenými v časti C1 Termín splatnosti 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1 dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosť v časti B.

4.5. Na rubovej strane príslušného formulára Žiadosti/Zmluvy vo Všeobecných podmienkach Cetelem Slovensko a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru v časti III. bod 4.1 bolo upravené splácanie úveru tak, že Cetelem splátku použije na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa Zmluvy o úvere, prípadne podľa Sadzobníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiastky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený a splátku príslušnej časti úverovej istiny.

4.6. Súd právne rozsudok odôvodnil tým, že žalobcovi bola poskytnutá ochrana podľa § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 298 ods. 1 CSP. Súd bez ohľadu na to, že zmluvný vzťah bol ukončený ešte v roku 2008 vzhľadom na princíp právnej istoty zakomponovaný v článku 2 ods. 2 CSP musel aplikovať právne závery Najvyššieho súdu SR, ale aj Krajského súdu v Prešove, napríklad rozsudku 10Co/30/2018 zo dňa 09.04.2019 alebo v uznesení 20Co/295/2014 z 21.04.2016 a vyvodiť záver o procesnej prípustnosti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky aj v prípade ukončenia zmluvy ešte pred 14 rokmi.

4.7. Následne súd podrobil prieskumu žalované zmluvné podmienky podľa § 53 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že nie sú vylúčené z tohto prieskumu a je nepochybné, že, keďže boli už predtlačené vo formulári, nemohli byť individuálne dojednané a žalobca nemal možnosť ich zmeniť alebo odmietnuť. Poukázal aj na to, že predmetné zmluvné podmienky boli už vyhlásené za neprijateľné a judikované rozhodnutiami tunajšieho súdu.

5. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

6. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.200 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/19/2022.

7. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

9. Súd v danom kontexte aplikuje aj rozhodnutie číslo 48/2022 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod číslom 4/2022, podľa ktorého pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

10. Súd konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11Csp/19/2022 žalobca bol úspešný, pokiaľ sa domáhal určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok, ktoré súd prehlásil voči nemu za absolútne neplatné a porušujúce jeho práva spotrebiteľa, čím bol jednoznačne daný právny základ dôvodnosti tohto nároku.

10.1. Súd sa nestotožňuje s námietkou premlčania daného nároku, keďže o porušení práva bolo rozhodnuté rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.2.2022, teda nárok bol uplatnený cca.

pol roka po právoplatnom určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, teda v zákonnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Iný výklad plynutia premlčania by bol v rozpore nielen s prevažujúcou judikatúrou ale aj podstatou samotnej ochrany spotrebiteľa.

11. Súd výšku primeraného finančného zadosťučinenia stanovil na základe konkrétnych okolností konkrétneho prípadu, kedy zohľadnil skutkovú a právnu závažnosť oboch neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré boli zahrnuté do formulárovej zmluvy ešte v roku 2007, a zmluvný vzťah skončil v roku 2008, v každom prípade to bolo v čase, kedy už bola právna úprava neprijateľných zmluvných podmienok súčasťou právneho poriadku v Občianskom zákonníku a boli známe judikované rozhodnutia európskych súdov z členských štátov EÚ, ktoré rozhodnutia naznačovali ako vykladať eurokonformné právne normy na ochranu spotrebiteľa.

11.1. Ak teda právny predchodca žalobcu nepovažoval za potrebné oboznámiť sa s nimi a v záujme ochrany spotrebiteľa vyvarovať sa každému konaniu, ktoré by mohlo byť posudzované za neprijateľné a netransparentné a porušujúce ochranu slabšej strany spotrebiteľskej zmluvy, nemôže sa dovolávať svojej obrany v tom smere, ako to učinil nielen v pôvodnom konaní ale aj v tomto konaní, dokonca namietat' zjavné zneužitie práva.

11.2. Ak by žalovaný prijal zodpovednosť už v pôvodnom konaní, a po právoplatnosti rozsudku sa aspoň spotrebiteľovi ospravedlnil za konanie svojho právneho predchodcu, súd by mohol prípadne zvážiť, či nepostačuje primerané finančné zadosťučinenie v symbolickej sume aj jedného eura, ale konanie žalovaného ho naopak presvedčilo o absolútnom nepochopení zodpovednosti dodávateľa za ochranu spotrebiteľa ako aj nerešpektovaní autority súdneho rozhodnutia.

11.3. Preto za primeranú výšku primeraného finančného zabezpečenia považuje sumu 150 eur za jednu neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bola určená za neplatnú, a teda spolu 300 eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. Súd postupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania s poukazom na ustálenú prax súdov, s ktorou súhlasí, podľa ktorej napr. rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp. zn. 10Co/191/2017 „zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž adapt surdum zaťažiť procesne zodpovednosťou za predvídanie výsledkov na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný základ čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu.

Nárok na plnú náhradu trov konania sa mu teda priznáva iba teda z prisúdenej istiny, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku“.

14. Súd preto priznal žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny 300 eur.

Poučenie:

2

19Csp/118/2022

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).